

Hoge commissaris te Djakarta (Lamping) aan minister van Uniezaken en Overzeese Rijksdelen (Van Maarseveen), 3 okt. 1950

Voor Van Maarseveen persoonlijk, mede voor Stikker en Blom persoonlijk.

Zo juist vroeg Rum mij hem thuis te bezoeken. Hij herhaalde mij bij die gelegenheid dat Leimena had laten weten dat Rehatta hem had medegedeeld pogingen met Ambonezen tot een vreedzaam accoord te komen, vruchteloos gebleven zijn, waarna tot een militaire actie op Zaterdag was besloten. De militairen verwachtten dat de actie na 3 à 7 dagen succesvol zou zijn en men hoopte de actie geheim te kunnen houden om onrust bij de Ambonezen in de kampen te voorkomen. Ik antwoordde deze mededeling uiterst teleurstellend te achten en dat ik nu wel verplicht was Rum mede te delen dat de reactie van de Nederlandse Regering nog scherper was dan ik deze vanmorgen had weergegeven, omdat ik zulks ongaarne wilde doen bij mijn eerste bezoek. Ik voegde hieraan toe dat Rum de stemming van het Nederlandse volk voldoende had leren kennen om te realiseren welke deplorabele indruk de gang van zaken in Nederland zou maken. Ik wees er op dat vooral de reis van Leimena een onbegrijpelijke indruk zou maken en dat men in Nederland wel zou moeten denken dat Leimena helemaal geen gelegenheid had gehad om zijn vredesmissie uit te voeren. Evenals vanmorgen kon Rum eigenlijk hierop niet antwoorden. Ik wees er verder nog op dat het wel te betreuren was dat deze gewapende actie juist was ingezet op het moment van het toetreden van Indonesië tot de VN en dat ik dacht dat het verloop van zaken niet alleen in Nederland maar ook in andere landen een slechte indruk zou maken. Tenslotte sprak ik mijn leedwezen er over uit dat dit mijn debuut in Indonesië was. Rum reageerde weinig en maakte een enigszins verslagen indruk. Ik heb de vaste overtuiging dat een en ander tegen de wens van Rum is geschied, niet alleen uit persoonlijke overwegingen, maar ook omdat het hem als min. van BZ internationaal politiek niet kan conveniëren om op het ogenblik van de toetreding tot de VN de UNCI voor het hoofd te stoten.